Gemeente Amsterdam

Advies fondsbeheerder Klimaatfonds

Betreft: een verzoek voor een bijdrage van in totaal € 950.000, - uit het Klimaatfonds. Het voorstel is om dit bedrag beschikbaar te stellen voor een praktijkproef warmtepompen met collectieve bodemlussen bij ongeveer 80 woningen in Amsterdam. Het doel van het voorstel is om het aantal warmtepompen met collectieve bodemlussen in Amsterdam uit te breiden. Praktijkproeven zorgen op de korte termijn voor CO_2-reductie en dragen bij aan de opbouw van nieuwe kennis en een werkende 'Proof of concept". Voor het voorstel zijn in het nieuwe bestedingsperspectief 2025 middelen gereserveerd.

Geachte mevrouw Pels en geachte mevrouw van der Veer,

Mij is verzocht een advies te geven met betrekking tot het bestedingsvoorstel: " Praktijkproeven warmtepompen met collectieve bodemlussen". Voor deze bijdrage uit het Klimaatfonds kom ik, na toetsing aan de raadskaders, tot een **positief** advies. Het voorstel voldoet aan de kaders zoals door de raad voor de bijdrages uit het Klimaatfonds zijn vastgesteld en past binnen de visie van het college (Bestedingsperspectief 2025) voor de bestedingen van de nog beschikbare financiële ruimte in het fonds. Wel geef ik de volgende aandachtspunten mee:

- Het voorstel is niet concreet genoeg en is daarmee met onzekerheid omgeven en dient nog te worden uitgewerkt; Dit heeft overigens deels te maken met de fase waarin het project zit. Het zal van belang zijn om bij het vervolg van het traject per project te kijken wat de meest passende uitwerking is;
- Er is bijvoorbeeld nog onduidelijkheid over welk deel van de bijdrage aan wie wordt uitbetaald. Daarnaast is nog niet bepaald welke instrumentarium voor de bijdrage zal worden gehanteerd;
- Daarnaast wordt in het voorstel ruimte gecreëerd om eventueel meer dan € 10.000, - beschikbaar te stellen per woning. Deze ruimte raad ik af en adviseer om de bijdrage op maximaal € 10.000, - per woning te houden. Een hogere bijdrage betekent dat de kostprijs per ton CO_2-reductie hoger wordt en dat de bijdrage ten opzichte van andere projecten, waarbij meestal niet meer dan 5.000 euro subsidie wordt verstrekt, uit de pas gaat lopen;
- Als bij uitwerking blijkt dat de uitkomsten grote afwijkingen vertonen dan in het voorstel is opgenomen dan is het advies om de bijdrage te heroverwegen.

Bijdrage CO_2-reductie:

Met het voorstel wordt voor circa 80 woningen middels een praktijkproef warmtepompen met collectieve bodemlussen gerealiseerd. Uitgaande van een gemiddelde CO_2-uitstoot van eengezinswoning van 2.375 kg per jaar, een reductie van 45% door warmtepomp met collectieve bodemlus en een gemiddelde levensduur van de totale installatie van 26 jaar, bedraagt de totaal te verwachten CO_2-reductie ongeveer 2.223 kiloton CO_2. Omgerekend naar kosten per ton CO_2-reductie komt de kostprijs onder de gehanteerde CO_2-prijs uit de toepassingsregel van de Nota Beoordeling Investeringsvraagstukken en is daarmee kostenefficiënt.

Beschikbaar budget:
Om te voorkomen dat er meer wordt besteed dan aan middelen beschikbaar is in het fonds, is in het bestedingsperspectief vastgelegd dat bij elk besluit over de bijdrage uit het fonds inzichtelijk wordt gemaakt wat de actuele stand is. Wanneer de bovengenoemde aanvraag wordt toegekend dan blijft een bedrag van **€ 0,75 mln.** in fonds beschikbaar voor andere projecten. In deze ruimte is rekening gehouden met de vrijval van € 2,2 miljoen als gevolg van einde looptijd voor de regelingen voor subsidies aardgasvrij voor de buurten Bernard Loder, Reimerswaal en Banne Noord.

Mijn advies wordt hieronder verder toegelicht.

Toetsing aan raadskaders:

1- *De besteding past binnen het doel van het fonds: ondersteunen van investeringen die bijdragen aan de realisatie van de ambities om Amsterdam klimaatneutraal en aardgasvrij te laten zijn.*

De voorgestelde besteding draagt bij aan het doel van het Klimaatfonds. Door de voorgenomen bijdrage stimuleert de gemeente de realisatie van collectieve bodemlussen waarmee het mogelijk is om het gasverbruik bij de deelnemende huishoudens (woningeigenaren en huurders) te verlagen en structureel te besparen op de energierekening. Hiermee draagt deze regeling bij aan zowel CO_2-reductie als het verlagen van de energierekening. Collectieve bodemlussen bieden ook de mogelijkheid om woningen tegen geringe energiekosten en zonder het stroomnet veel te belasten te verkoelen. Door te leren van de gerealiseerde projecten is het streven om de drempel voor het inzetten van deze techniek in de nabije toekomst bij andere woningen, waaronder ook (meer) corporatiewoningen, te verlagen.

2- *Investeringen dienen gerealiseerd te worden binnen de gemeentegrenzen. Een beperkt deel van investeringen waar het Klimaatfonds een bijdrage aan levert kan gelegen zijn buiten de gemeente maar binnen de Metropool Regio Amsterdam.*

De bijdrage wordt uitsluitend ingezet voor de realisatie van collectieve bodemlussen voor woningen binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam.

3- *In het voorstel wordt toegelicht op welke wijze de investering past binnen de visie op de inzet van het Klimaatfonds, zoals opgenomen in het bestedingsperspectief.*

In het bestedingsperspectief van het Klimaatfonds is opgenomen dat de gemeente inzet op de ondersteuning van bewoners- en buurtinitiatieven. Het college wil projecten in de realisatiefase passende ondersteuning kunnen bieden. Dit kan bijvoorbeeld ingevuld worden door een bijdrage per woning, door het afdekken van risico's van leningen of voor investeren in de collectieve bodemlus en het bijbehorende net.

In de raadsbrief van 3 juli 2025 is aangegeven dat Amsterdam een nieuwe koers inzet door te focussen op korte termijn CO2-reductie. De verwachting is dat de praktijkproeven in 2,5 jaar gerealiseerd worden.

4- *Cijfermatig wordt toegelicht hoe de voorgestelde besteding bijdraagt aan (één van) de doelen van het fonds.*

Met het voorstel wordt verwacht om circa 80 woningen van warmtepompen met collectieve bodemlussen te voorzien. Op basis van het gemiddelde aardgasverbruik door een Amsterdams eengezinswoning en de CO2-reductie door het overstappen op een warmtepomp met collectieve bodemlus de totale CO2-reductie berekend op 2.223 kiloton gedurende de levensduur van de installatie.

5- *Er wordt aangegeven hoe en in welke mate de investering wordt gedekt uit de reguliere investeringsplanning van betrokken instelling of sector, uit besparingen op de energie- en onderhoudslasten en/of uit bijdragen van andere overheden en derden.*

De gevraagde bijdrage uit het Klimaatfonds dekt niet de volledige kosten. De resterende benodigde investeringen komen voor rekening van de woningeigenaren en eventuele inkomsten uit rijkssubsidies.

6- *Er wordt aangegeven welk financieel instrumentarium ten laste van het Klimaatfonds wordt ingezet. Daarbij gelden de gemeentelijke beleidskaders voor dit instrumentarium en worden de lasten van de inzet van het instrumentarium integraal ten laste van het Klimaatfonds gebracht.*

Het voorstel behelst een bijdrage van € 950.000, - uit het Klimaatfonds. De resterende benodigde investeringen komen voor rekening van de eigenaren en eventuele rijkssubsidies. De gemiddelde bijdrage uit het fonds bedraagt € 10.000, - per woning. Het instrumentarium is nog niet precies bepaald. In het voorstel worden de mogelijkheden van subsidie, garantstelling en lening genoemd.

7- *De risico's van de investering en de maatregelen om deze te beheersen zijn beschreven.*

De risico's van de investering en de beheersmaatregelen zijn in kaart gebracht en beschreven.

Hopend u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben;
Met vriendelijke groet,

Farid Lahri
Fondsbeheerder Klimaatfonds
16 januari 2026